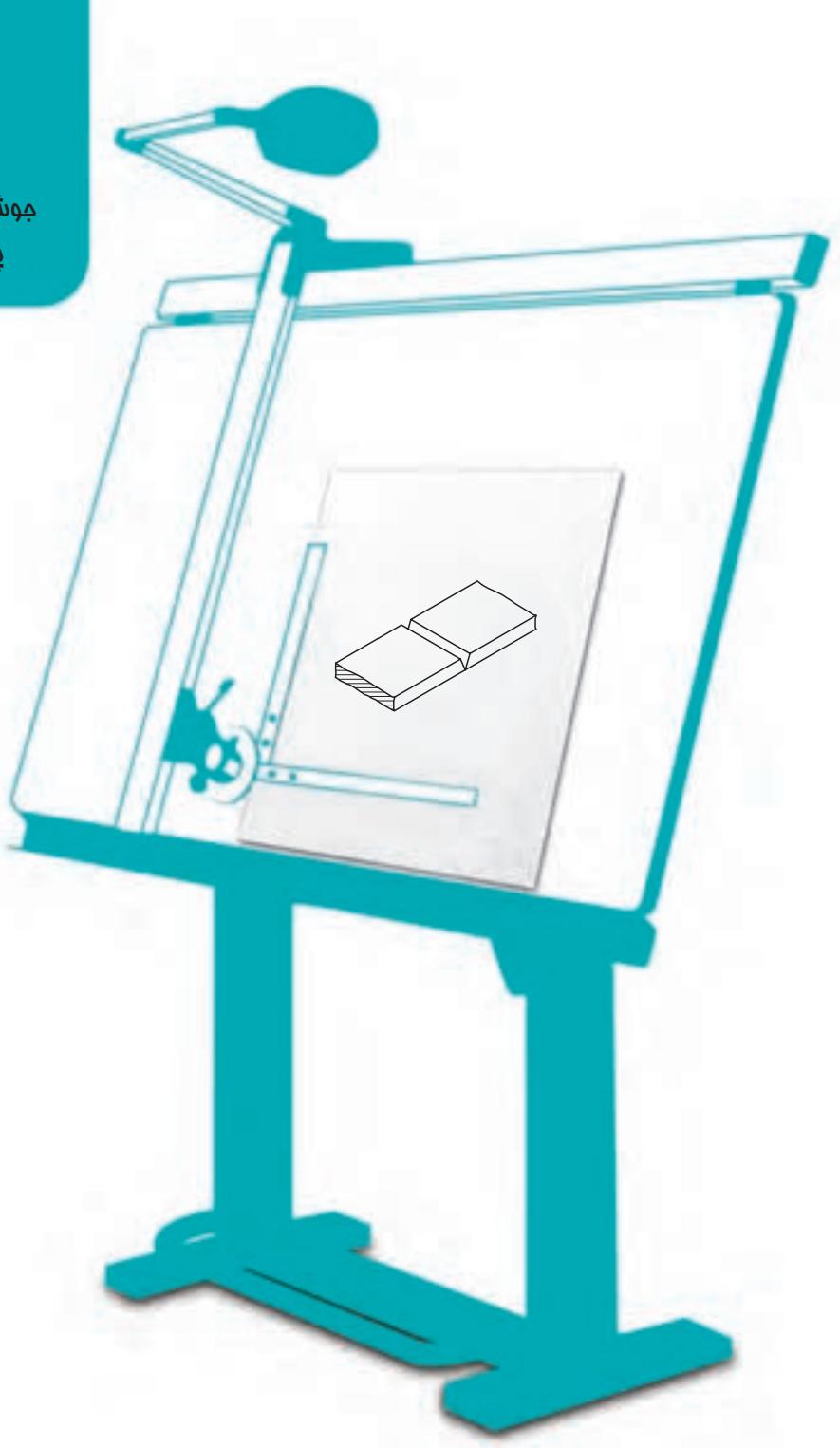

فصل دوازدهم

جوش و پلچ

جوش به دلیل ارزانی، استمکاھ و سرعت، پایه اصلی در سازههای فلزی است.

جوش و پرج

هدف‌های رفتاری : فرآگیرنده پس از پایان این درس می‌تواند :

- ۱- جوشکاری و روش‌های مهم آن را تعریف کند.
- ۲- گونه‌های درزجوش و نشانه‌های آن‌ها را معرفی کند.
- ۳- نقشه‌های ساده جوش را رسم کند.
- ۴- پرچکاری و روش‌های مهم آن را تعریف کند.
- ۵- نقشه‌های ساده پرج را رسم کند.

۱۲- جوشکاری

می‌دانیم که اتصالات بر دو دسته هستند، جداشدنی (موقعت) و جداشدنی (دائم). از گروه اول پیچ و مهره، خار، پین و... و از گروه دوم دوخت، چسب، جوش، پرج و... را می‌شناسیم. در اینجا بررسی کوتاهی پیرامون جوش و پرج خواهیم داشت.

۱-۱۲- تعریف جوش : جوش فرآیندی است که با کمک گرما، لبه‌های دو قطعه ذوب می‌شوند و با یک واسطه و یا بدون آن، به هم می‌چسبند.

۱-۱۲- ویژگی‌های جوش : جوش به دلیل ارزانی، سرعت و استحکام، اتصال بسیار مطلوبی است.
این روش برای فلزهای هم‌جنس به ویژه فولادها بسیار خوب است^۱.

شکل ۱۲-۱- چگونگی قرار گرفتن قطعات نسبت به هم

۱- اگر توجه شود که عمدۀ ساخت و سازهای فلزی، فولادی هستند، پیشتر به اهمیت مطلب بی‌می‌بریم.

۱۲-۲-گونه‌های جوش

جوشکاری، با توجه به نوع منبع گرمایی، روش کار، فلز واسطه و محافظت کننده‌ها، نام گذاری می‌شود.

۱۲-۲-۱-جوش برق^۱ : منبع گرمایی قوس الکتریک با 3500°C است. فلز واسطه الکترود نام دارد.

۱۲-۲-۲-جوش گاز^۲ : منبع گرمایی گاز استیلن و اکسیژن با گرمای 2200°C و هیدروژن به همراه اکسیژن با گرمای 2000°C می‌باشد. فلز واسطه معمولاً آلیاژهای مس مانند برنج، مسوار و ... است.

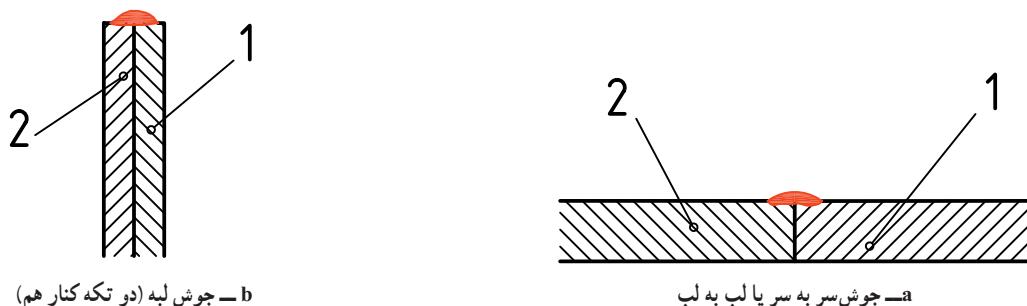
۱۲-۲-۳-جوش مالشی^۳ : گرمای لازم با اصطکاک به دست می‌آید.

۱۲-۳-محافظ

محافظ عاملی گازی است که محیط جوش را از ورود اکسیژن مزاحم هوا محافظت می‌کند.^۴ این وظیفه در جوش برق به عهده روکش الکترود و در جوش CO_2 ، به عهده گاز CO_2 و در جوش آرگون به عهده گاز بی‌اثر آرگون می‌باشد.

۱۲-۴-درز جوش

اگر هدف جوشکاری دو قطعه مانند دو ورق باشد، آن‌ها را در کنار هم قرار می‌دهند و جوش سر به سر یا لب به لب می‌دهند (شکل ۱۲-۲).

شکل ۱۲-۲

۱-جوش برق SMAW

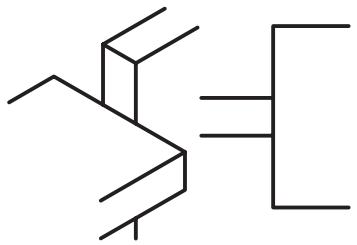
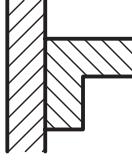
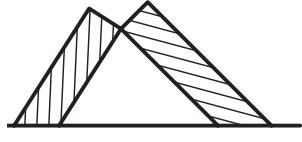
۲-جوش گاز OGW یا OHW

۳-جوش مالشی FW

۴-زیرا این اکسیژن با میل ترکیبی شدیدی که در محیط گرما دارد باعث خراشه جوش خواهد شد. این موضوع مربوط به جوش‌های قوس الکتریک است.

درجول ۱۲-۱، چند روش برای درکنار هم قراردادن قطعات دیده می شود.

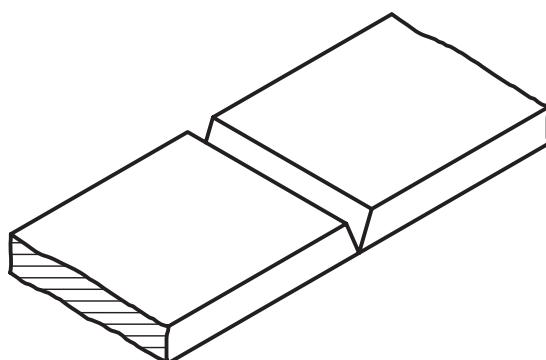
جدول ۱۲-۱

وضعیت دو قطعه نسبت به هم	وضعیت دو قطعه نسبت به هم
	ضربردی
	لب به لب یا سر به سر
	لب روی هم
	موازی (پیشانی)
	تی شکل
	لب گوشه‌ای (گوشه)
	لب برگردان
	شبیدار (مورب)

اما برای ایجاد استحکام بیشتر باید در لبه‌های کار، درزهای ویژه‌ای به نام درزجوش، برای پرشدن از جوش پیش‌بینی کرد. این شیارها با توجه به نظر طراح دارای شکل‌های گوناگون است. به دلیل تنوع کار باید درزها را با نشانه‌های ویژه، مشخص کرد.

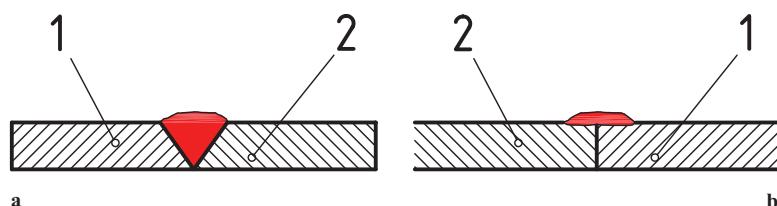
۱۲-۴-۱- تعریف : درزجوش فضای خالی یا شیاری است که بین دو قطعه، برای نفوذ بهتر جوش ایجاد می‌شود که به آن «لبه‌سازی» یا «لبه‌زنی» هم گفته‌اند.

در نظر گرفتن درز جوش، به ویژه برای کارهای حساس مانند ساخت کپسول‌ها و مخازن و لوله‌های تحت فشار الزامی است. به شکل ۱۲-۳ نگاه کنید.

شکل ۱۲-۳

در این شکل، درز معروف به «جناغی» دیده می‌شود. این شیار توسط ذوب الکترود پر می‌شود و با یک مقایسه ساده در می‌یابیم که نسبت به حالت بدون درز بسیار محکم‌تر خواهد بود (شکل ۱۲-۴).

شکل ۱۲-۴-a—با درزجوش، b—بدون درز جوش

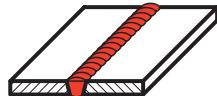
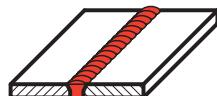
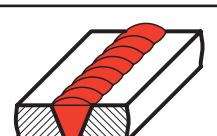
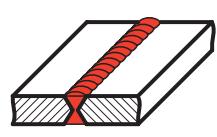
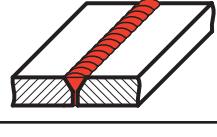
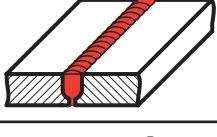
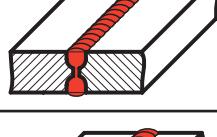
۱۲-۴-۲- درزهای جوش : به دلایل فنی درزهای جوش بسیار متنوع‌اند. جدول‌های ۱۲-۲ و ۱۲-۳، درزهای جوش معروف را معرفی می‌کنند.^۱

۱—استاندارد ISO ۲۵۵۳ در این زمینه آگاهی‌های بیشتری می‌دهد.

جدول ۱۲-۲

نمای مجسم	نمایش		شکل نمادین	نام	نوع درز
	قطع درز	فرم درز			
	بعد از جوش			درز نیم جناغی دمدار	
	قبل از جوش			درز نیم جناغی دمدار (دو سویه کند)	
	بعد از جوش			درز نیم لاله‌ای (یک سویه)	
	قبل از جوش			درز نیم لاله‌ای دو سویه	
	بعد از جوش			درز پیشانی تخت	
	قبل از جوش			درز پیشانی جناغی	
	بعد از جوش			درز گلویی یا گوشه‌ای	
	قبل از جوش			درز گوشه‌ای یا گلویی دو سویه	
	بعد از جوش			درز گوشه‌ای یا درز گلویی پیرونی	
	قبل از جوش			درز نیم جناغی با رشته باز	

جدول ۱۲-۳

نمای مجسم	نمایش		شكل شماتیک	نام	نوع درز
	قطعه درز	فرم درز			
	بعد از جوش	قبل از جوش		درز لب برگردان	
				I-درز سر به سر یا لب به لب	
				V-درز جناغی	
				درز جناغی با ریشه باز	
				درز جناغی دوسویه تیز	
				درز جناغی دمدار	
				درز جناغی دو سویه کند	
				درز ناودانی یا لاله‌ای یک سویه	
				درز ناودانی یا لاله‌ای دو سویه	
				درز نیم جناغی	
				درز نیم جناغی دوسویه تیز	

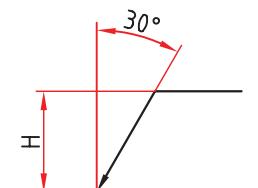
ج. ج. های

این جدول ها شامل حالت های تصویر قبل از جوش و بعد از جوش و نشانه های قراردادی است.

۱۲-۵ نقشه های جوش

چگونگی و نوع جوش را در نقشه با نشانه های قراردادی به همراه نشانه مبنا و موارد اضافی، نشان می دهند.

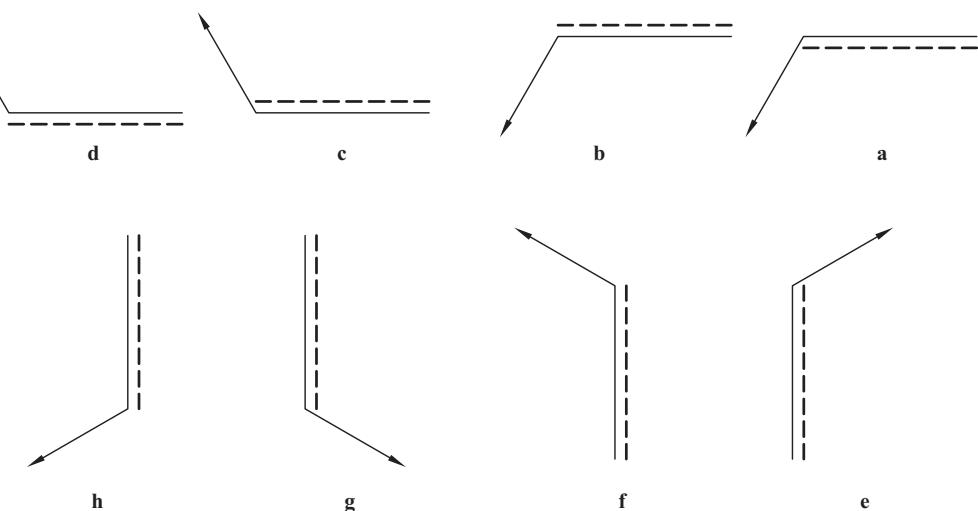
۱۲-۵-۱ نشانه پایه : نشانه مبنا یک فلش است با دنباله شکسته و خط نازک. به شکل ۱۲-۵ نگاه کنید.

شکل ۱۲-۵

معمولاً H بیشتر از دو برابر شماره در نقشه بلندی دارد. زاویه خط مورب هم 30° خواهد بود. یک تکه خط چین هم با این نشانه همراهی می کند که می توان آن را «خط تشخیص» نامید. این خط را برای رساندن مفهوم دید یا ندید بودن درز جوش به کار می بردیم. نشانه مبنا در شکل ۱۲-۶ در حالت a تا h دیده می شود.

افزون برآن ها می توان این علامت را در حالات شبیدار هم به کار برد.

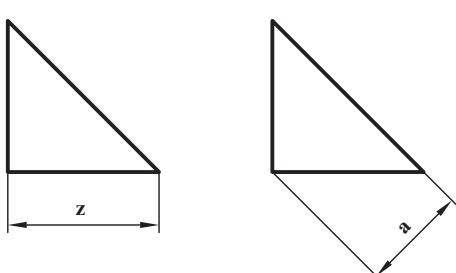
شکل ۱۲-۶

۱۲-۵-۲ ضخامت جوش : همان گونه که از شکل های جوش

داده شده در دو جدول دیده می شود، گودی و ضخامت جوش تا اندازه زیادی با کلفتی ورق ها و قطعات مربوطه تناسب دارد. ضمناً در جوش های گوشه ای، لازم است که ضخامت جوش نوشته شود.^۱ در جوش گوشه ای، شکل جوش تقریباً یک مثلث راست گوشه متساوی الساقین است که می توان، ارتفاع وارد بر وتر یا یک ضلع آن را، «ضخامت جوش» دانست (شکل ۱۲-۷).

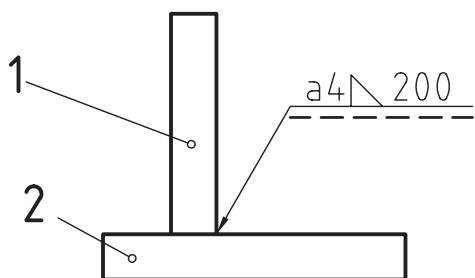
آوردن نشانه های a یا z لازم است. البته a کاربرد بیشتری دارد. به

نمونه ای از کاربرد علامت توجه کنید (شکل ۱۲-۸).

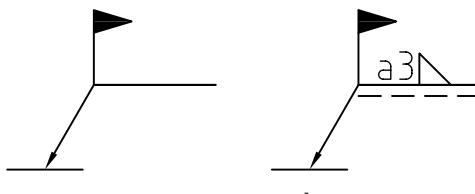
شکل ۱۲-۷

۱- در دیگر موارد، هم در صورت نیاز، نوشته می شود.

مفهوم شکل آن است که: جوش گوشه‌ای است با ضخامت ۴ و طول ۲۰۰ میلیمتر که درز جوش دیده می‌شود.

شکل ۱۲-۸

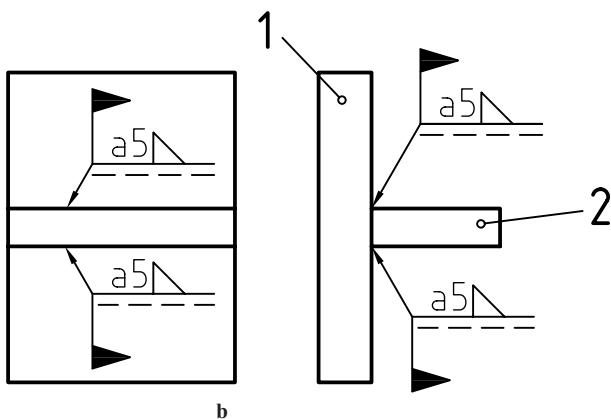

شکل ۱۲-۹

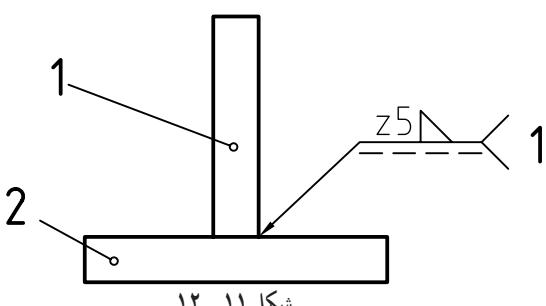
این نشانه‌ها برای دادن اطلاعات ویژه به کار می‌روند.

۱۲-۶-۱ نشانه پرچم: ممکن است لازم باشد که قطعه‌ای پس از قرارگرفتن در جای مورد نظر جوشکاری شود. در این صورت، یک نشانه پرچم مانند توبیر، افزوده خواهد شد (شکل ۱۲-۹-a).

در حالت b این مطلب درک می‌شود که ضخامت جوش گوشه‌ای ۳ و جوشکاری در هنگام سوارکردن انجام خواهد شد. نمونه‌ای از کاربرد در شکل ۱۲-۱۰ دیده می‌شود.

شکل ۱۲-۱۰-a—نمای حقیقی، b—نمای نمادین

شکل ۱۲-۱۱

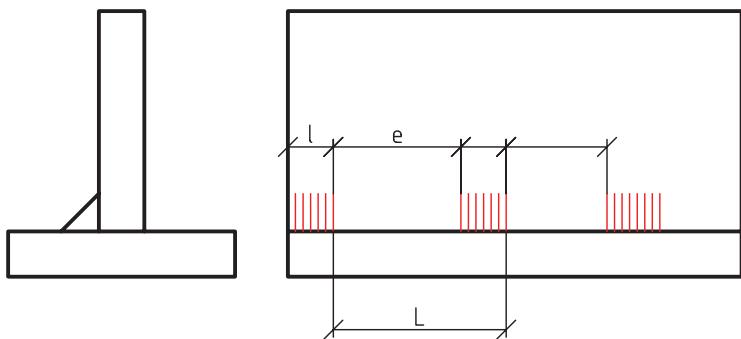
۱۲-۶-۲ فرآیند جوش: اگر بخواهند چگونگی جوش و نوع آن را معین کنند باید در پایان خط نشانه یک گوشه شامل یک عدد افزوده شود^۲. برای نمونه، عدد ۱ نمایندهٔ جوش قوس الکتریکی است (شکل ۱۲-۱۱). آیا می‌توانید مفهوم تقریبی نشانه‌ها را بگویید؟

۱—مانند پک فلاش.

۲—برای به دست آوردن آگاهی‌های بیشتر، می‌توان به استاندارد ISO ۴۰۶۳ یا کتاب استانداردها و علامت جوشکاری تألیف آقای محمدرضا علیپور، مراجعه کرد.

۱۲-۳ نقشه‌های نمونه:

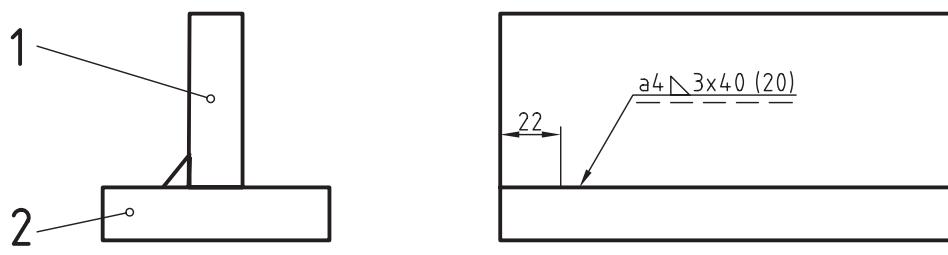
نمونه ۱: به شکل ۱۲-۱۲ نگاه کنید.

شکل ۱۲-۱۲

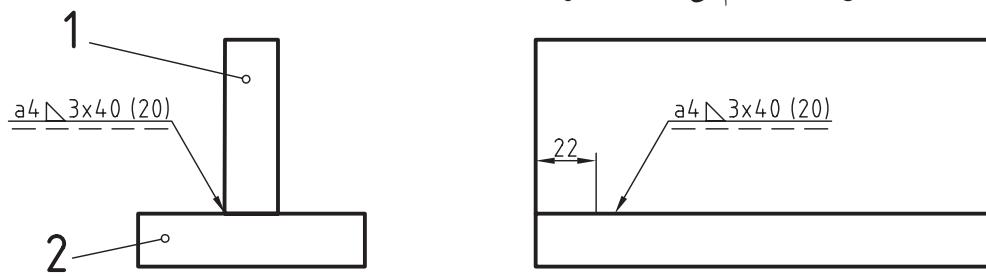
دیده می‌شود که جوش یک سره نیست (تکه تکه است). طول هر تکه ۱ و فاصله ۶ و گام L است. نمونه‌ای عددی در شکل ۱۲-۱۳ داده شده است.

به این مفهوم که ضخامت جوش درزگلویی $a = 4$ ، سه تکه 4° ، با فاصله 20 که شروع آن به اندازه 22 از لبه است. این جوش در حالت دید است.

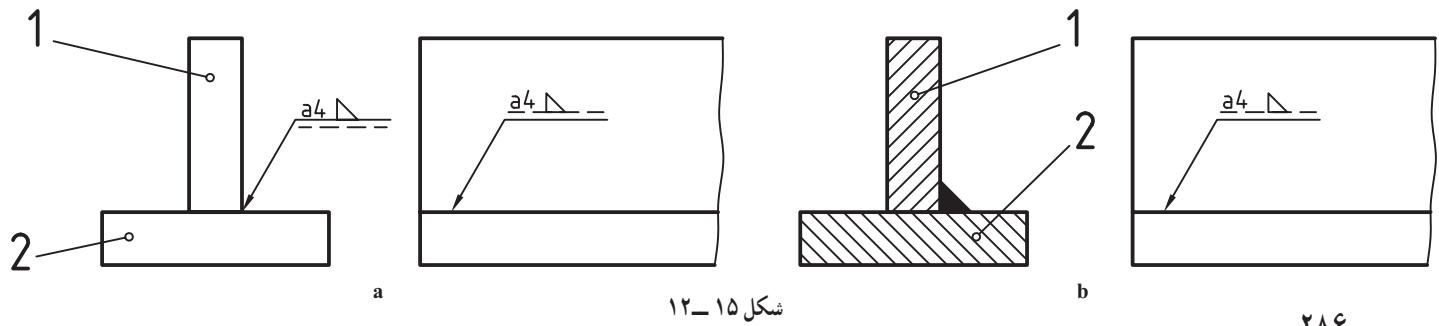
شکل ۱۲-۱۳

این نقشه را مانند شکل ۱۲-۱۴ هم می‌توان ارائه کرد.

شکل ۱۲-۱۴

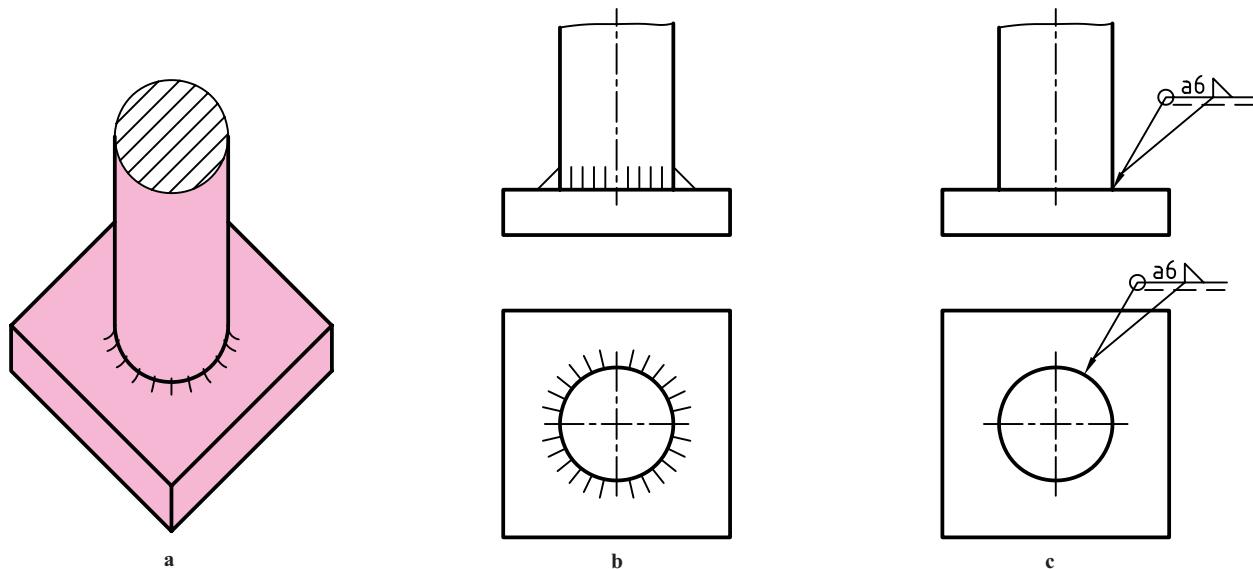
نمونه ۲: اگر بخواهیم ندید بودن جوش را برسانیم، شکل ۱۲-۱۵ را داریم:

شکل ۱۲-۱۵

به چگونگی نوشتن نشانه‌ها در بالای خط افقی یا زیر آن توجه شود. در حالت نماید، نشانه‌ها به خط‌چین تکیه دارند.

۱۲-۴—جوش دورتا دور : با افزودن یک دایره به نشانه مبنا، می‌توان دورتا دور بودن جوش را یادآور شد^۱ (شکل ۱۲-۱۶).

شکل ۱۲-۱۶

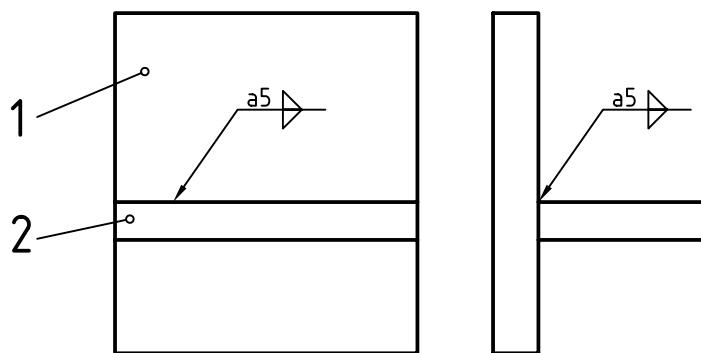
شکل ۱۲-۱۷—a—۱۲-۱۷—a—تکه تکه، b—یک سره

۱۲-۵—جوش دوسویه : اگر بخواهیم دو طرفه بودن جوش را مشخص کنیم، خط تشخیص یعنی خط‌چین، باید به کار برده شود و به جای آن نشانه جوش دوبار تکرار می‌شود.

در شکل ۱۲-۱۷ نشانه درز گلوبی دوبار آمده است.

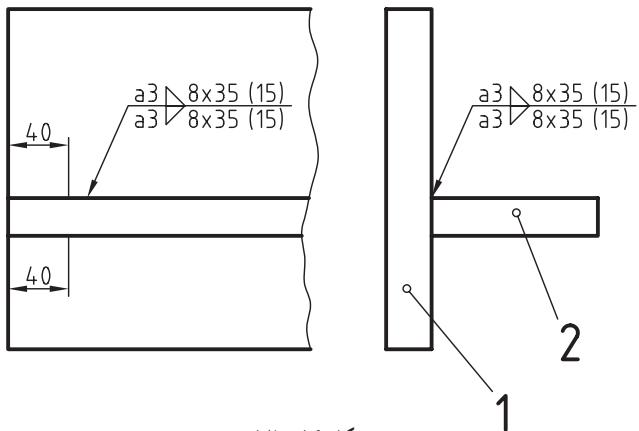
۱۲-۶—نقشه‌های نمونه :

نمونه ۱ : شکل ۱۲-۱۸، جوش دو سویه، یک سره و در حالت دید است.

شکل ۱۲-۱۸

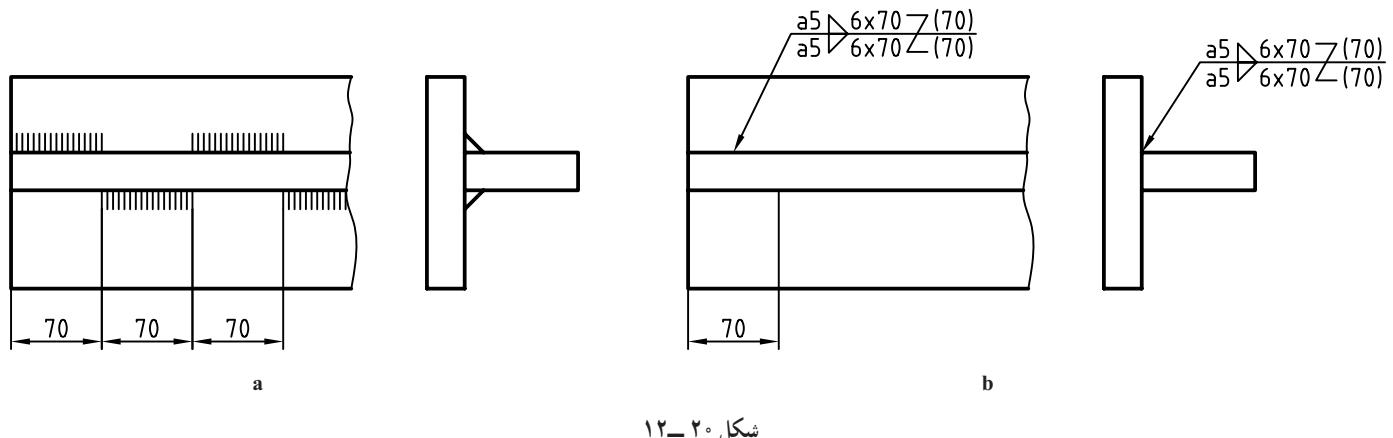
۱—دورتا دور می‌تواند دایره‌ای یا چهارگوش باشد. البته بیشتر حالات دایره‌ای یا حلقوی است.

شکل ۱۲-۱۹

نمونه ۲: در شکل ۱۲-۱۹، جوش دوطرفه و تکه تکه است و هر تکه رو به روی تکه دیگر است. در این نمونه، کلفتی جوش ۳، تعداد تکه‌ها ۸، جوش درزگلویی، فاصله خالی ۱۵ و طول تکه‌ها ۳۵ است، فاصله اولیه از لبه، موقعیت تکه جوش‌ها را مشخص می‌کند. در شکل ۱۲-۲۰ فاصله اولیه به گونه‌ای است که فاصله‌های خالی بالا، در زیر قطعه ۲ پر می‌شود. این جوش چپ و راست (زیگزاگ)^۱ و نشانه‌ای شبیه Z معرف آن است.

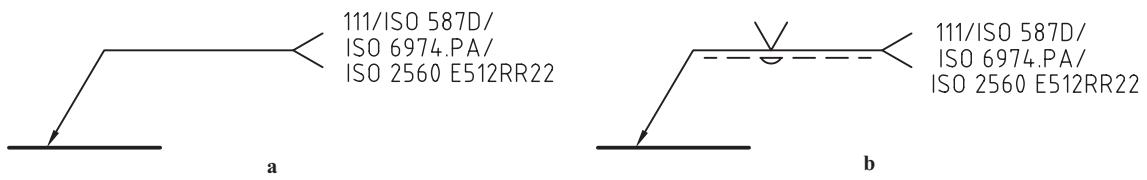
اعداد موجود روی شکل هر کدام معرف چیست؟

شکل ۱۲-۲۰

۱۲-۷- جوش‌های دیگر

گفته شد که اضافه کردن دو شاخه به نشانه مبنا، برای اشاره به فرآیند جوش است که می‌تواند به مفهوم کاربرد جوش‌های دیگر هم باشد (مانند سیم جوش یا لحیم). در شکل ۱۲-۲۱ نمونه‌ای دیده می‌شود.

شکل ۱۲-۲۱

در حالت b شکل جوش هم افزوده شده است.

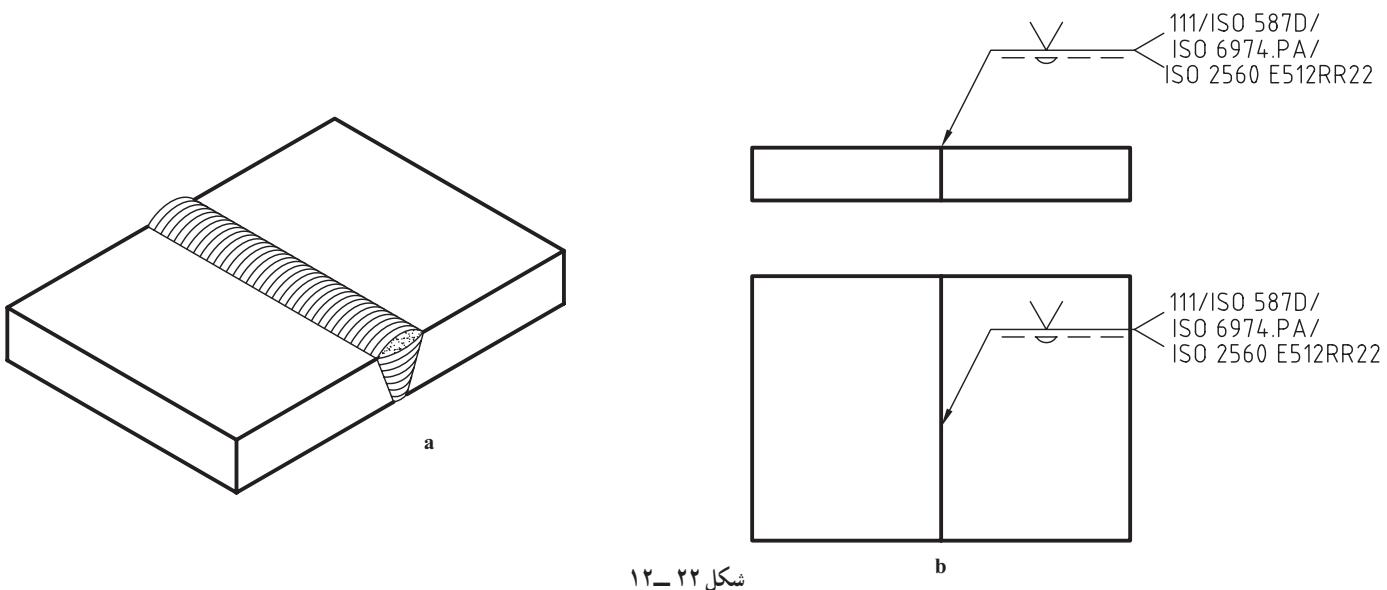
ممکن است که مشخصات سیم جوش یا لحیم مصرفی با شماره‌ها و موارد استاندارد دیگر داده شود^۲. به نمونه‌ای در شکل

۱- زیگزاگ - چپ و راست Zig-Zag. در فارسی زیگزاگ و زیگزاک هم گفته‌اند (واژه آلمانی)

۲- که البته به عهده طراح است.

۱۲-۲۲ نگاه کنید.

در این اتصال از جوش گاز و سیم جوش با مشخصات استاندارد داده شده استفاده خواهد شد.

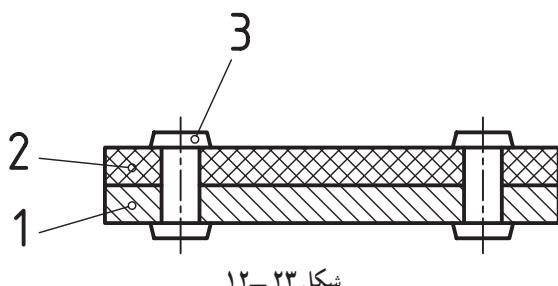
شکل ۱۲-۲۲

۱۲-۸ پرج

پرج گونه دیگری از اتصال جدانشدنی است.

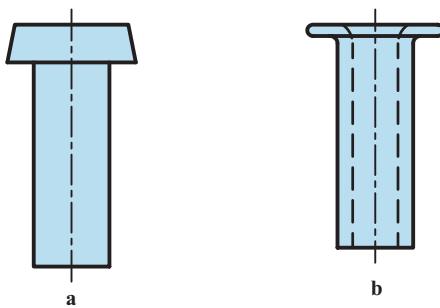
۱۲-۸-۱ تعریف: پرچکاری عمل اتصال ورق‌ها به

کمک قطعه‌ای به نام میخ پرج است (شکل ۱۲-۲۳).

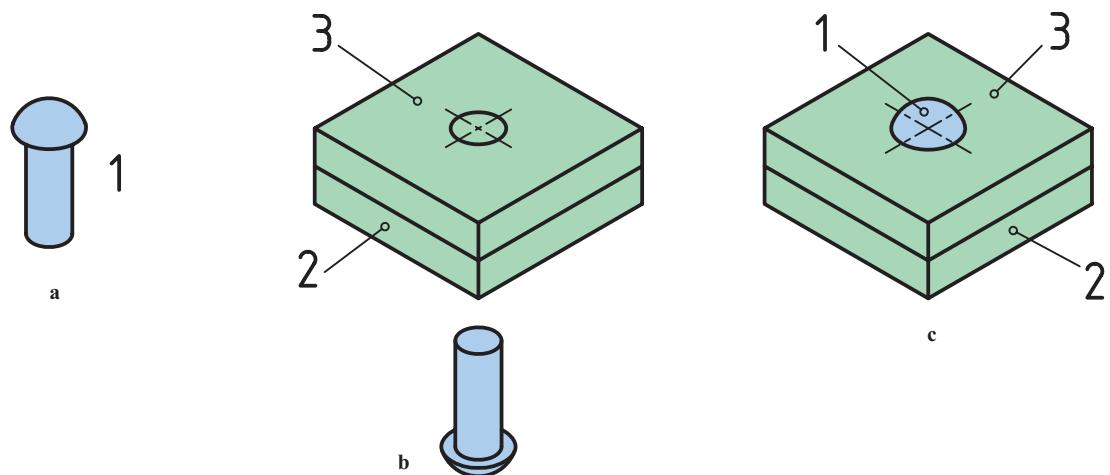
شکل ۱۲-۲۳

ابزار این کار قطعه‌ای استوانه‌ای توپر یا توخالی است که قبلاً با شکل مناسب آماده شده است (شکل ۱۲-۲۴).

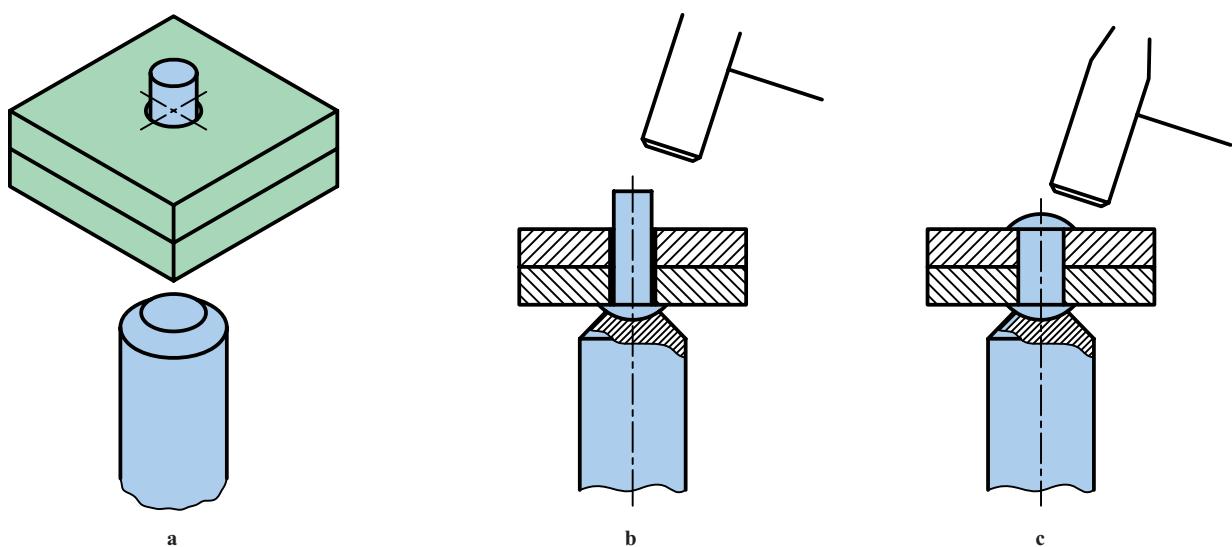
شکل ۱۲-۲۴

در حقیقت پرج نوعی نیمساخته است که کاربرد آن همراه تغییر شکل است (شکل ۱۲-۲۵).

شکل ۱۲-۲۵

۱۲-۸-۲ - چگونگی انجام پرج : به کمک پرج می‌توان ورق‌ها را به یکدیگر وصل کرد. برای این کار سوراخی کمی بزرگ‌تر از قطر اسمی پرج در ورق‌ها ایجاد می‌شود. سپس، با کوبش پرج با چکش یا پرج کوب (در حالی که سرآمدهٔ پرج توسط ابزار ویژه نگهداری می‌شود)، آن را فرم می‌دهند (شکل ۱۲-۲۶).

شکل ۱۲-۲۶

درج‌دول ۱۲-۴، گونه‌هایی از پرج توپر و درج‌دول ۱۲-۵، انواعی از پرج توحالی داده شده است.^۱

۱- برای به دست آوردن آگاهی بیشتر به هندبوک شماره ۴۳ دین، اتصالات بخش دوم نگاه کنید. Fasteners^۲ ، HandBook^{۴۳} DIN

جدول ۱۲-۴- میخ پرچ های ساده توپر

شکل پرچ	استاندارد	نام و بازه اندازه	نمونه
	دین ۱۲۴	سر نیم کروی $1^{\circ} \leq d_1 \leq 36$	$d_1=2^{\circ}$ $d_r=32$ $d_r=19/1$ $k=13$
	دین ۳۰۲	سر عدسی خزینه بلند $1^{\circ} \leq d_1 \leq 36$	$\alpha=6^{\circ}$ $d_1=2^{\circ}$ $d_r=31/5$ $d_r=19/1$ $w=1$ $k=1^{\circ}$
	دین ۶۶۰	سر گرد $1 \leq d_1 \leq 8$	$d_1=2/5$ $d_r=4/4$ $d_r=2/37$ $k=1/5$
	دین ۶۶۱	سر خزینه $1 \leq d_1 \leq 8$	$d_1=6$ $d_r=1^{\circ}/5$ $d_r=5/82$ $k=3$
	دین ۶۶۲	سر عدسی خزینه کوتاه $1/6 \leq d_1 \leq 6$	$d_1=2$ $d_r=4$ $d_r=1/87$ $k=1$
	دین ۶۷۴	سر عدسی $(1/4) \leq d_1 \leq 6$ معمولًاً $1/4$ پیشنهاد نمی شود	$d_1=1/6$ $d_r=3/6$ $d_r=1/52$ $k=0/8$

جدول ۱۲-۵- میخ پرج های ساده میان تهی

شکل پرج	استاندارد	نام و بازه اندازه	نمونه
	دین ۶۷۹۲	پرج نیم بر سرخزینه $1/6 \leq d_1 \leq 1^{\circ}$	$d_1=5$ $d_r=1^{\circ}$ $d_r=3/5$ $t=5$ $k=1/4$
	دین ۶۷۹۱	پرج نیم بر ساده $1/6 \leq d_1 \leq 1^{\circ}$	$d_1=6$ $d_r=12$ $d_r=4/2$ $k=2/6$ $t=6/5$
	دین ۷۳۳۸ تیپ C	پرج توخالی ساده $3 \leq d_1 \leq 1^{\circ}$	$d_1=4$ $d_r=7/5$ $d_r=3$ $k=1$
	دین ۷۳۴۰	پرج توخالی لب برگردان $1 \leq d_1 \leq 4$	$d_1=4$ $d_r=6$ $k=3/2$ $d_r=0/7$
	دین ۷۳۳۷ گونه A	پرج پوب ساده $2/4 \leq d_1 \leq 6/4$	$d_1=3/2$ $d_r=6/5$ $k=0/8$
	دین ۷۳۳۷ گونه B	پرج پوب سرخزینه $2/4 \leq d_1 \leq 6/4$	$d_1=3/2$ $d_r=6/5$ $k=0/9$

۱۲-۸-۳- جنس و کاربرد : جنس پرج می تواند فولاد، آلومینیم، مس و ... باشد. مهم آن است که به خوبی چکش خوار

باشد. کاربرد پرج بسیار گسترده است.

از مزایای مهم آن می توان، قابلیت محاسبه دقیق، استحکام و توانایی اتصال چند ورق هم جنس و غیرهم جنس را به طور هم زمان برشمرد. با این وجود از پرج به دلیل گرانی و کندی در انجام کار، در هنگام نیاز استفاده می شود. کاربرد آن از کارهای ظرف گرفته تا سازه های بزرگ، مانند دیگ های بخار، پل ها، ساختمان ها و رایج است.

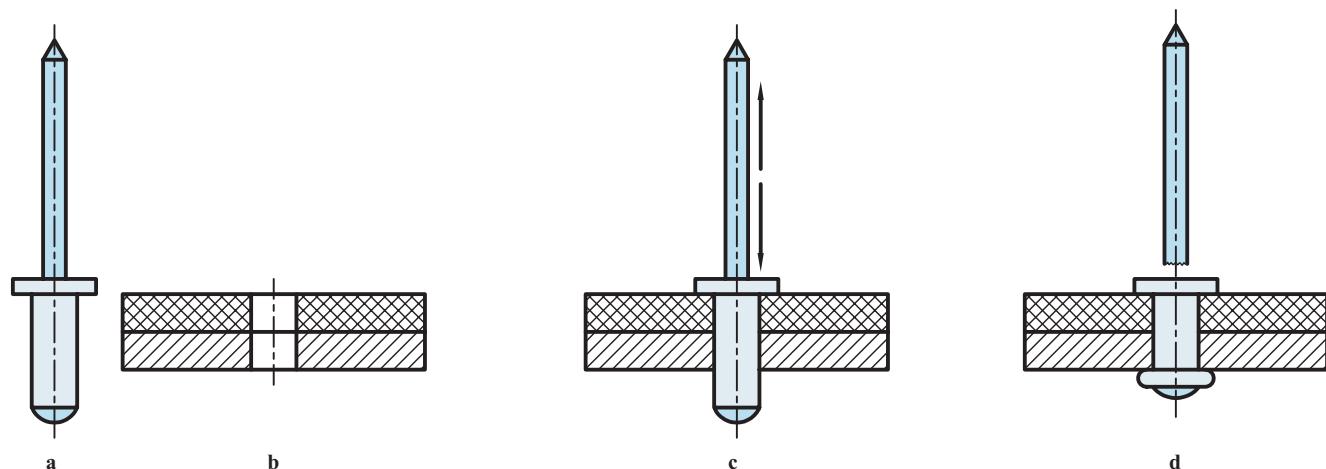
۱۲-۸- روش‌های پرچکاری : پرچکاری به روش‌های گوناگون انجام می‌شود.

(الف) با کوبیدن : که نمونه‌ای آورده شد.

(ب) با کشیدن : که نمونه مشهور آن پرج پوپ است. برای این کار، پس از انجام سوراخ در ورق‌ها، پرج دنباله‌دار را داخل سوراخ قرار می‌دهند. آنگاه با ابزار ویژه (انبر پرچکاری) آن را می‌کشند.^۱

انبر پرچکاری از یک سو میخ را می‌کشد و از سوی دیگر بر پرج نیرو وارد می‌کند. پس از جدا شدن میخ، پرچکاری تمام است.

(شکل ۱۲-۲۷).

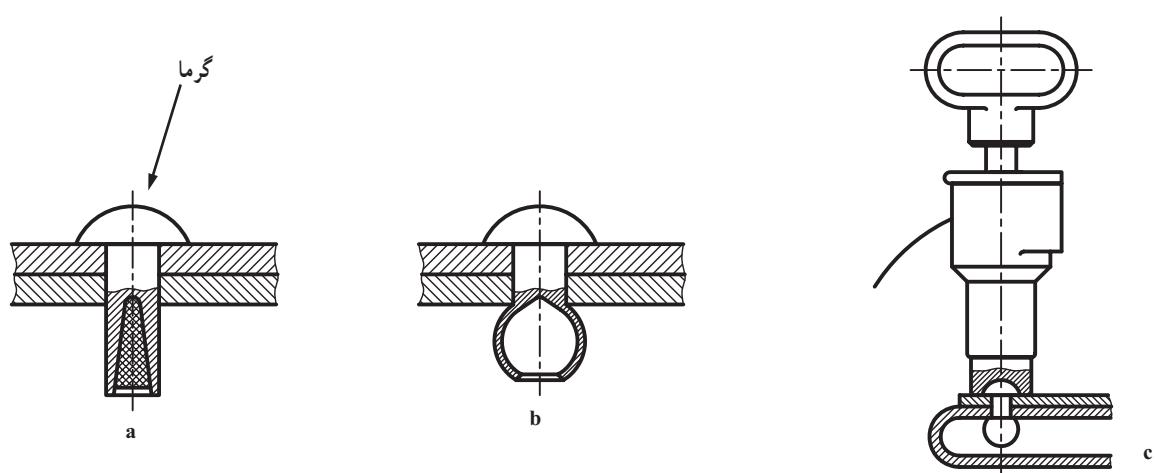

شکل ۱۲-۲۷-a—پرج پوپ، b—ورق‌های آلومینیم و فولاد، c—قراردادن پرج، d—پرچکاری

(پ) با انفجار : در پرج انفجاری مقداری مواد منفجره قرارداده شده است. پس از قراردادن پرج در سوراخ مورد نظر، آن را

به کمک گرم کن، گرم می‌کنند. درنتیجه، با انفجار مواد، دهانه خروجی لالة، و اتصال برقرار می‌شود (شکل ۱۲-۲۸).

این پرج نیز برای اتصالات قوی، به ویژه زمانی که به پشت ورق‌ها دسترسی نداریم، مناسب است.^۲

شکل ۱۲-۲۸—a—پرج انفجاری، b—پس از عمل، c—دستگاه گرم کن بر قی که با گرمای حدود ۱۳۰°C موجب انفجار می‌شود.

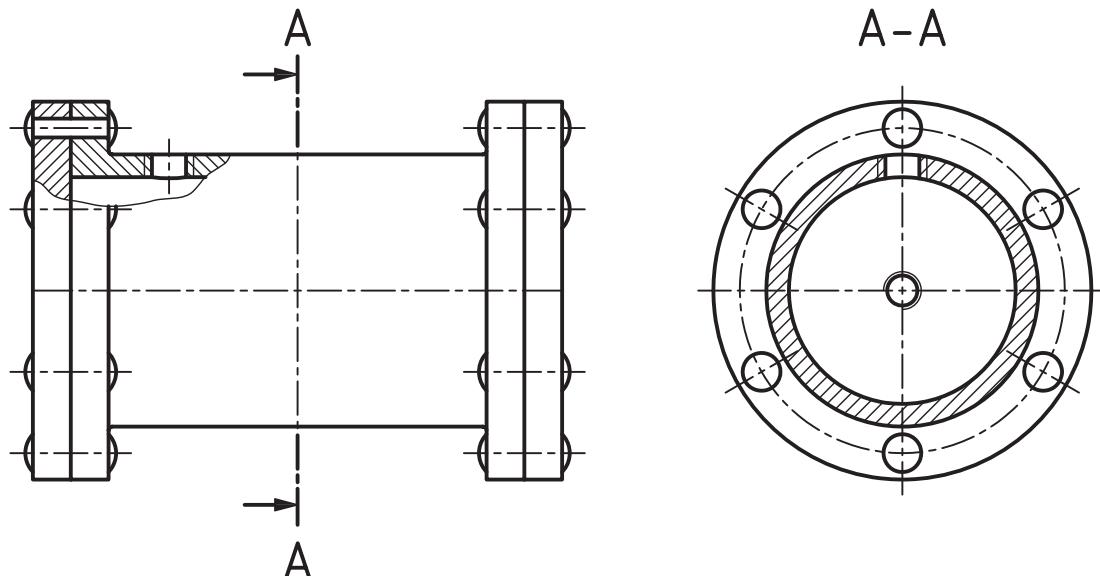
۱- این روش برای زمانی که به پشت ورق‌ها دسترسی نداریم، بسیار مناسب است.

۲- روش‌های دیگر هم هست.

۱۲-۸-۵ نقشه‌های پرچکاری:

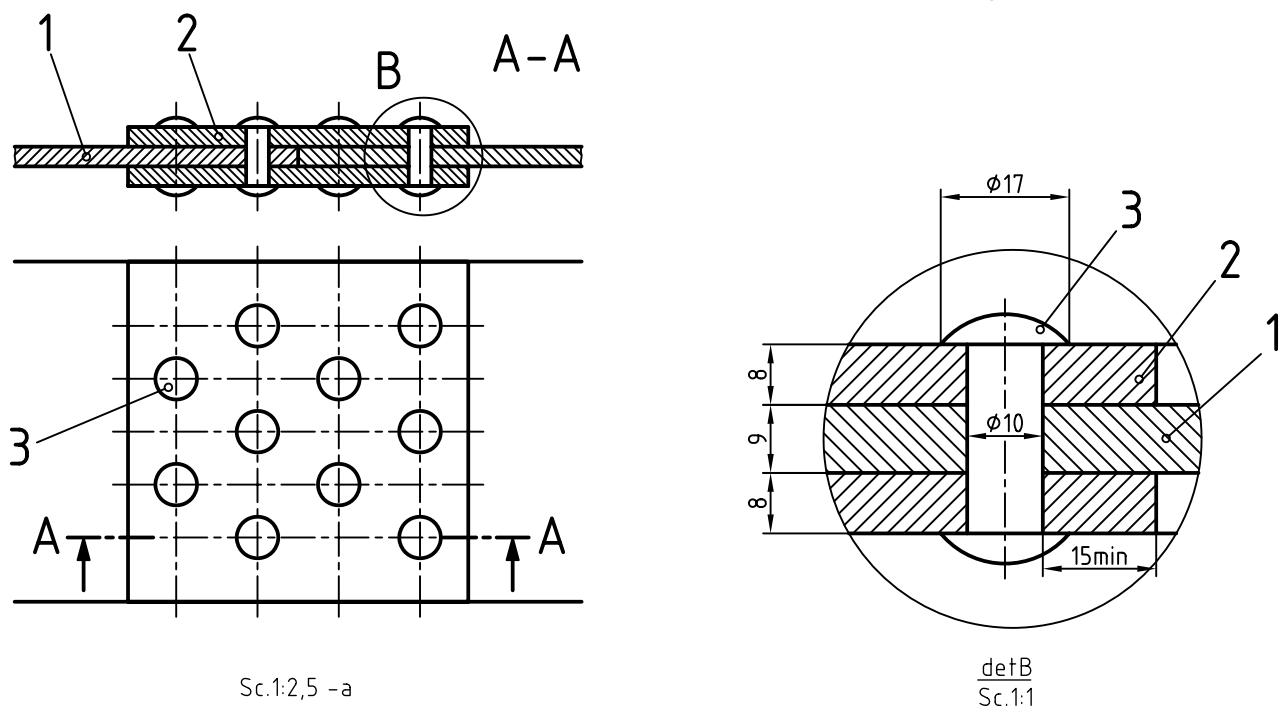
نمونه ۱: پرچ توپر جزءی برش‌ها است و بنابراین هاشور نمی‌خورد. در شکل ۱۲-۲۹ دیده می‌شود که در بوش‌های یک دیگ بخار چگونه پرچ شده‌اند.

در زمان نیاز می‌توان این پرچ‌ها را برداشت و برای بستن دوباره، پرچ‌های تازه‌ای را به کار برد.

شکل ۱۲-۲۹-۱ دیگ بخار با سه سوراخ

نمونه ۲: برای اتصال دو ورق از پرچ، به صورت زیگزاگ و دور دیفه استفاده شده است. در این طرح دو قطعه ورق برای ایجاد ارتباط به کاررفته است (شکل ۱۲-۳۰).

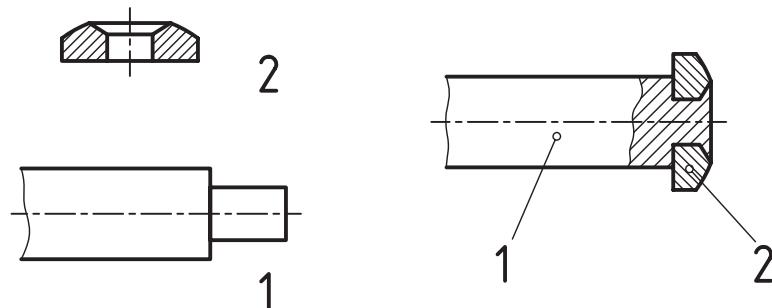

Sc.1:2,5 -a

شکل ۱۲-۳۰

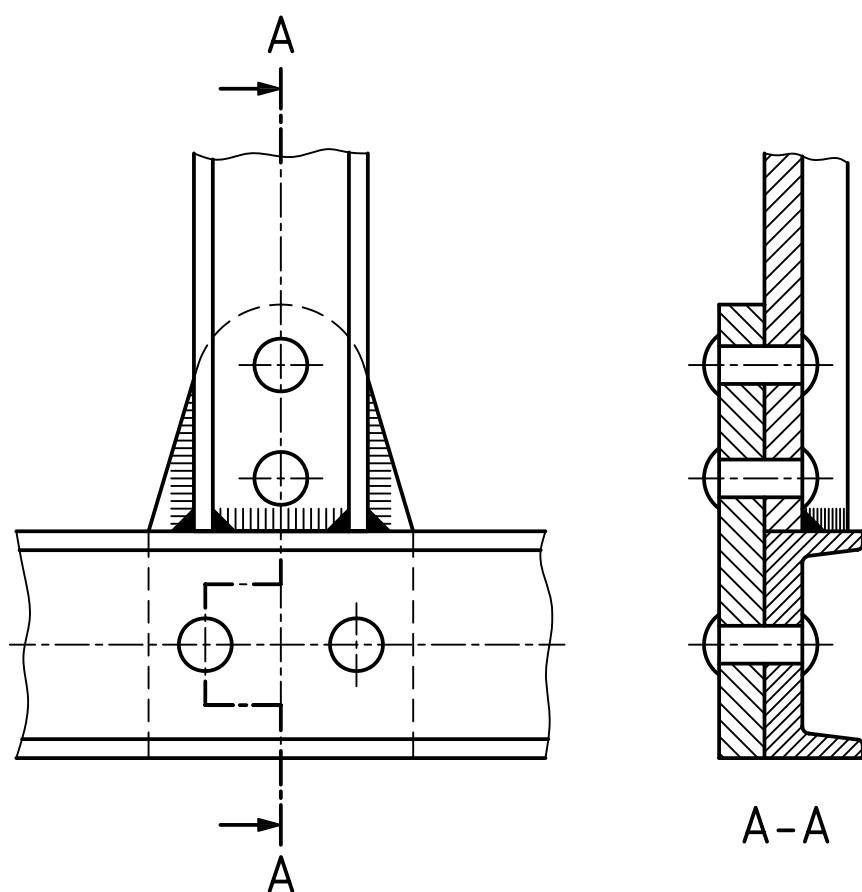
$\frac{detB}{Sc.1:1}$

نمونه ۳ : همواره اتصال پرچی با میخ پرچی انجام نمی شود، بلکه ممکن است قسمتی از میله ها یا محورها خود برج شوند.
 (شکل ۱۲-۳۱).

شکل ۱۲-۳۱ - دسته گیره

نمونه ۴ : قسمتی از یک سازه (پل) در شکل ۱۲-۳۲ دیده می شود.

شکل ۱۲-۳۲

خلاصه مطالب مهم

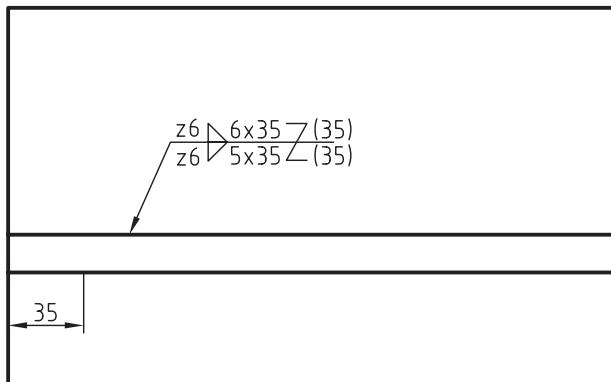
- ۱- جوش فرآیندی است که با کمک گرما، لبه‌های دو قطعه ذوب می‌شوند و با یک واسطه یا بدون آن به هم می‌چسبند.
- ۲- مهم‌ترین جوش‌ها، جوش برقی، گازی و مالشی (اصطکاکی) است.
- ۳- محافظه عاملی است که از تزدیک شدن اکسیژن به محیط جوش جلوگیری می‌کند.
- ۴- برتری‌های جوش، ارزانی، سرعت و استحکام آن است.
- ۵- برای ایجاد استحکام بیشتر، باید از درز جوش استفاده کرد.
- ۶- درز جوش فضای خالی یا شیاری است که میان دو قطعه، برای نفوذ بهتر جوش، ایجاد می‌شود.
- ۷- نشانه پایه در جوشکاری، یک پیکان است با دنباله شکسته که با خط نازک رسم می‌شود.
- ۸- خط تشخیص که وظیفه‌اش رساندن مفهوم دید یا ندید بودن جوش درنما است، با نشانه اصلی همراه خواهد شد.
- ۹- اگر قطعه، پس از سوار کردن، جوش داده می‌شود، یک نشانه پرچم مانند به آن اضافه می‌شود.
- ۱۰- افزودن یک دایره به نشانه مبنا، مفهوم دورتا دورتا بودن جوش را می‌رساند.
- ۱۱- پرچکاری عمل اتصال ورق‌ها به کمک قطعه‌ای به نام میخ پرچ است.
- ۱۲- برتری‌های پرچ عبارت‌اند از توانایی اتصال قطعات غیرهم جنس، استحکام و دقت محاسباتی.
- ۱۳- پرچکاری با کوپیدن، کشیدن، انفجار، اختلاف دما و ... انجام می‌شود.
- ۱۴- معایب پرچ عبارت‌اند از گرانی، کندی (زمان بری).

خود را بیازمایید

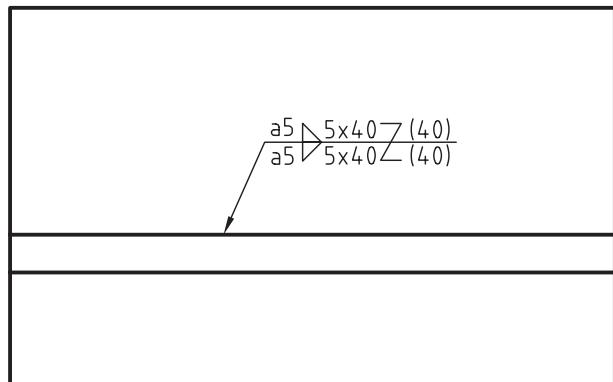

- ۱- جوش را تعریف کنید.
- ۲- انواع جوش چگونه نام‌گذاری می‌شود؟
- ۳- جوش برقی، گازی و مالشی (اصطکاکی) را توضیح دهید.
- ۴- محافظه چیست؟ چند مورد را می‌شناسید؟
- ۵- برتری‌های جوش کدام‌اند؟
- ۶- درز جوش و لزوم آن چیست؟
- ۷- درز جوش را دقیقاً تعریف کنید.
- ۸- درمورد درز جناغی با رسم شکل توضیح دهید.
- ۹- حداقل ۵ نوع درز جوش را با رسم شکل و نشانه قراردادی معرفی کنید.
- ۱۰- درمورد نشانه پایه در جوش و مشخصات آن توضیح دهید.
- ۱۱- ضخامت جوش چیست و اندازه آن به چه مسائلی ارتباط دارد؟ نشانه‌های آن کدام است؟
- ۱۲- درمورد افروزندهای دایره، پرچم و دوشاخه به علامت پایه، دقیقاً توضیح دهید.
- ۱۳- مفهوم هریک از شکل‌های ۱۲-۱۲ تا ۲۰-۱۲ را دقیقاً شرح دهید.

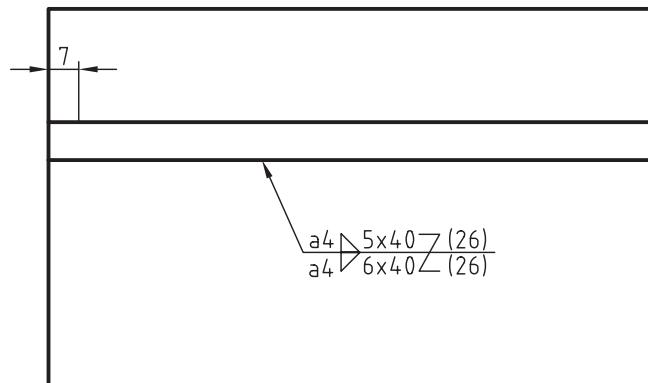
- ۱۴- پرج را تعریف کنید.
- ۱۵- انواع پرج کدام‌اند؟
- ۱۶- مزایا و معایب پرج کدام‌اند؟
- ۱۷- پرچکاری با چه روش‌هایی انجام می‌شود؟
- ۱۸- درمورد هریک از روش‌های پرچکاری توضیح دهید.
- ۱۹- درمورد شکل‌های ۱۲-۲۹ و ۱۲-۳۰ هرچه می‌دانید بنویسید.
- ۲۰- مفهوم هریک از شکل‌های ۱۲-۳۳ تا ۱۲-۳۵ را بنویسید.

شکل ۱۲-۳۴

شکل ۱۲-۳۳

شکل ۱۲-۳۵

از روشنایی عملی

۱- برخی از شکل‌های داده شده در متن از ۱۲-۳۰ تا ۱۲-۳۲ را، روی برگه‌های A3 رسم کنید (با انتخاب استاد).

۲- شکل ۱۲-۳۲ را رسم و شماره‌گذاری کنید (با اندازه‌های لازم).

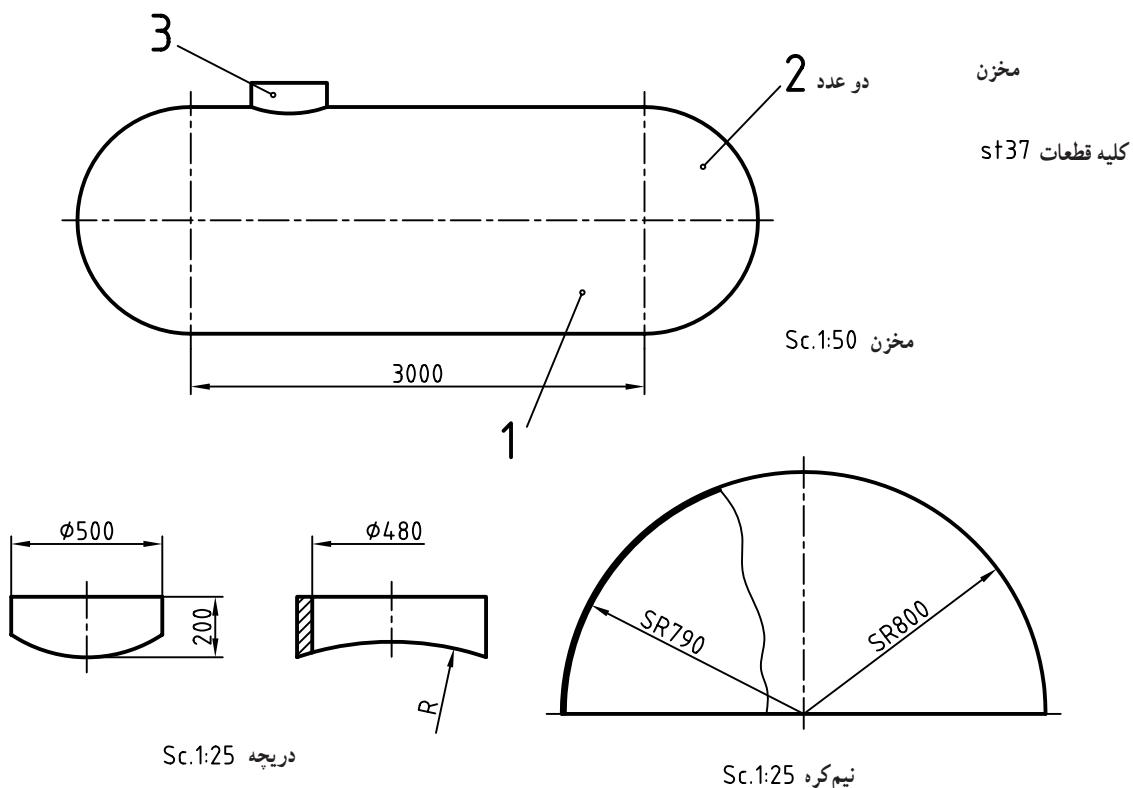
۳- شکل ۱۲-۳۳ را رسم کنید. (جوش درست از لبه سمت چپ شروع و در لبه سمت راست تمام می‌شود). آیا می‌توانید بگویید طول قطعه کار چه قدر است؟ آنگاه تصویر حقیقی را نیز رسم کنید.

۴- شکل ۱۲-۳۴ را رسم کنید. آنگاه تصویر حقیقی را رسم کنید.

۵- شکل ۱۲-۳۵ را رسم کنید. جوش قسمت پایین ۶ تکه، از لبه سمت چپ شروع و در لبه سمت راست پایان خواهد یافت. طول کلی چه قدر خواهد شد؟ رسم شکل حقیقی هم لازم است.

۶- مخزن داده شده در شکل ۱۲-۳۶ باید جوشکاری شود. روش کار درز جناغی است. مقیاس برای

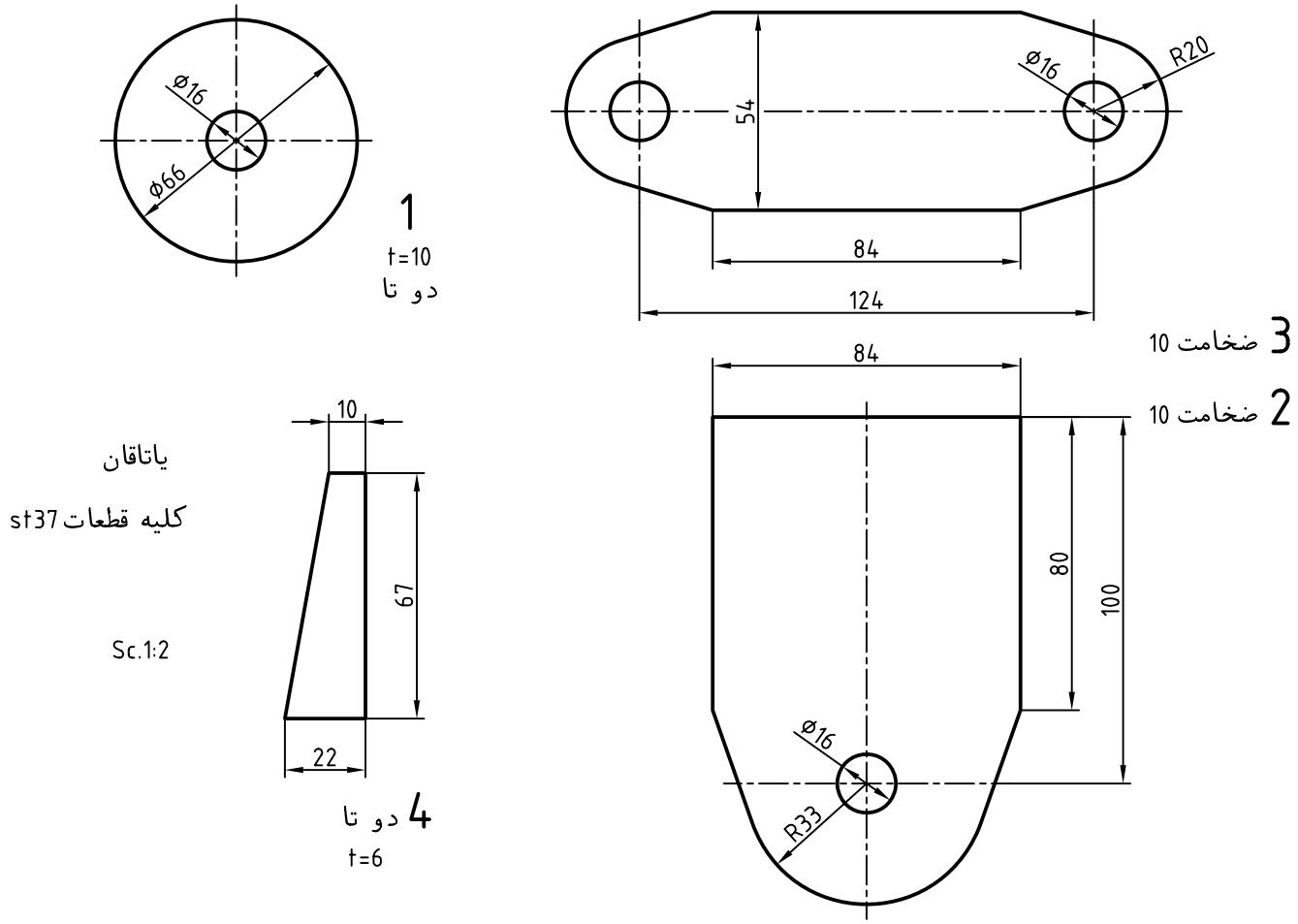
ترسیم ۱:۲۵

شکل ۱۲-۳۶

۷- یاتاقان داده شده در شکل ۱۲-۳۷ باید جوشکاری شود. تکه ۲ روی خط تقارن طولی تکه ۳ قرار می‌گیرد. ابتدا تیغه‌های ۴ و سپس ۲ جوش خواهند شد.

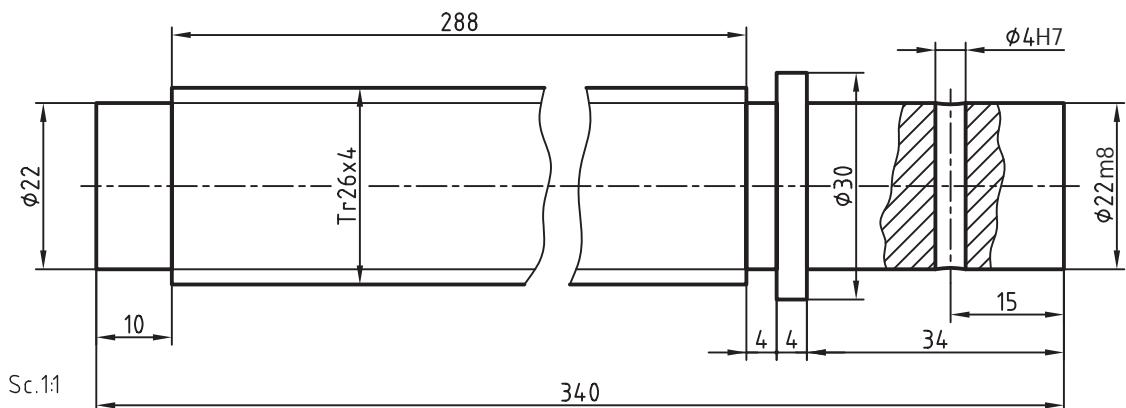
دو صفحه دایره‌ای هم با کمک یک میله کمکی قطر ۱۶ با ۲ هم‌آهنگ و درجا، جوش می‌شوند (جوش در زمان سوار کردن). پس از تمام شدن جوش، قطر سوراخ ۱۶، اضافه خواهد شد.

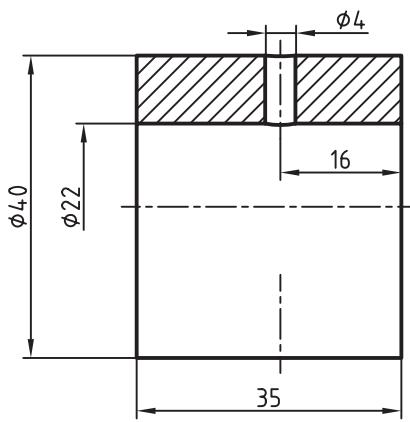
شکل ۱۲-۳۷

۸- اجزای صندلی را به مقیاس ۲:۱ و در یک نما، روی کاغذ A۳ رسم و کدگذاری کنید (یعنی نشانه‌های لازم را به آن بیفزایید). نوعی دیگر از جدول ترکیبی را در شکل ۱۲-۳۸ بینید.

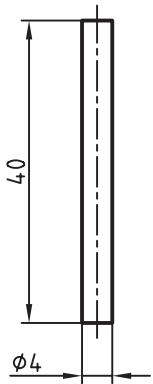
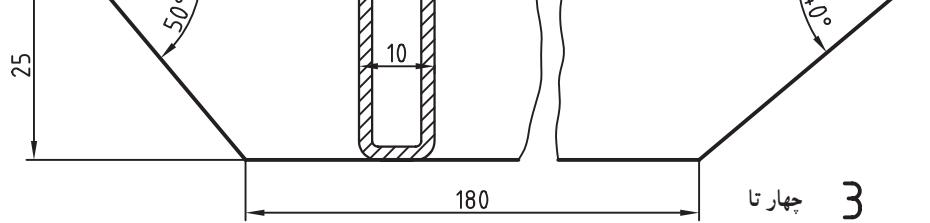
1

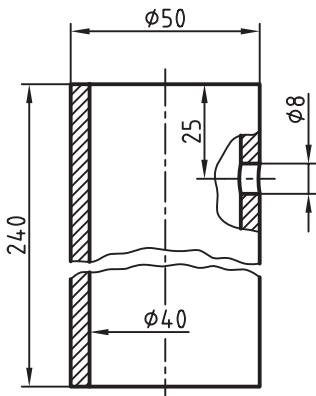
2 Sc.1:1

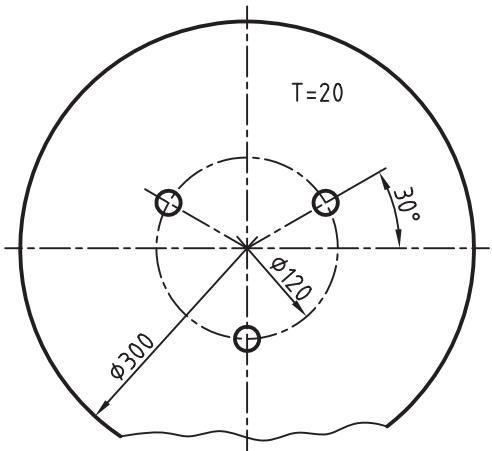
3 Sc.1:1

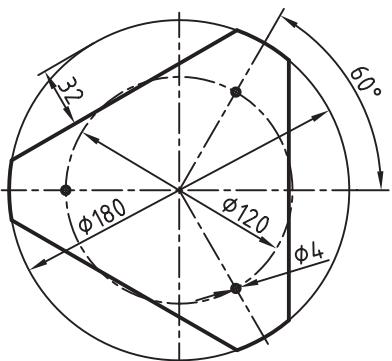
7

6

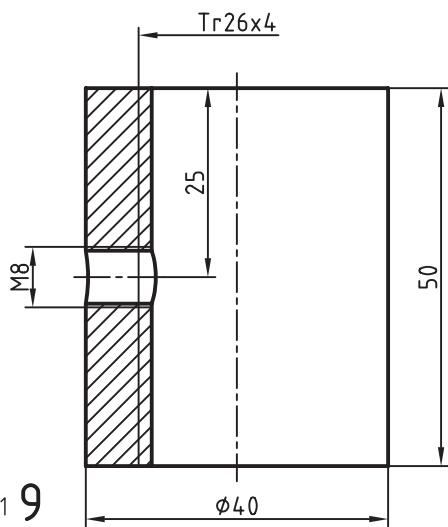

4 Sc.1:5

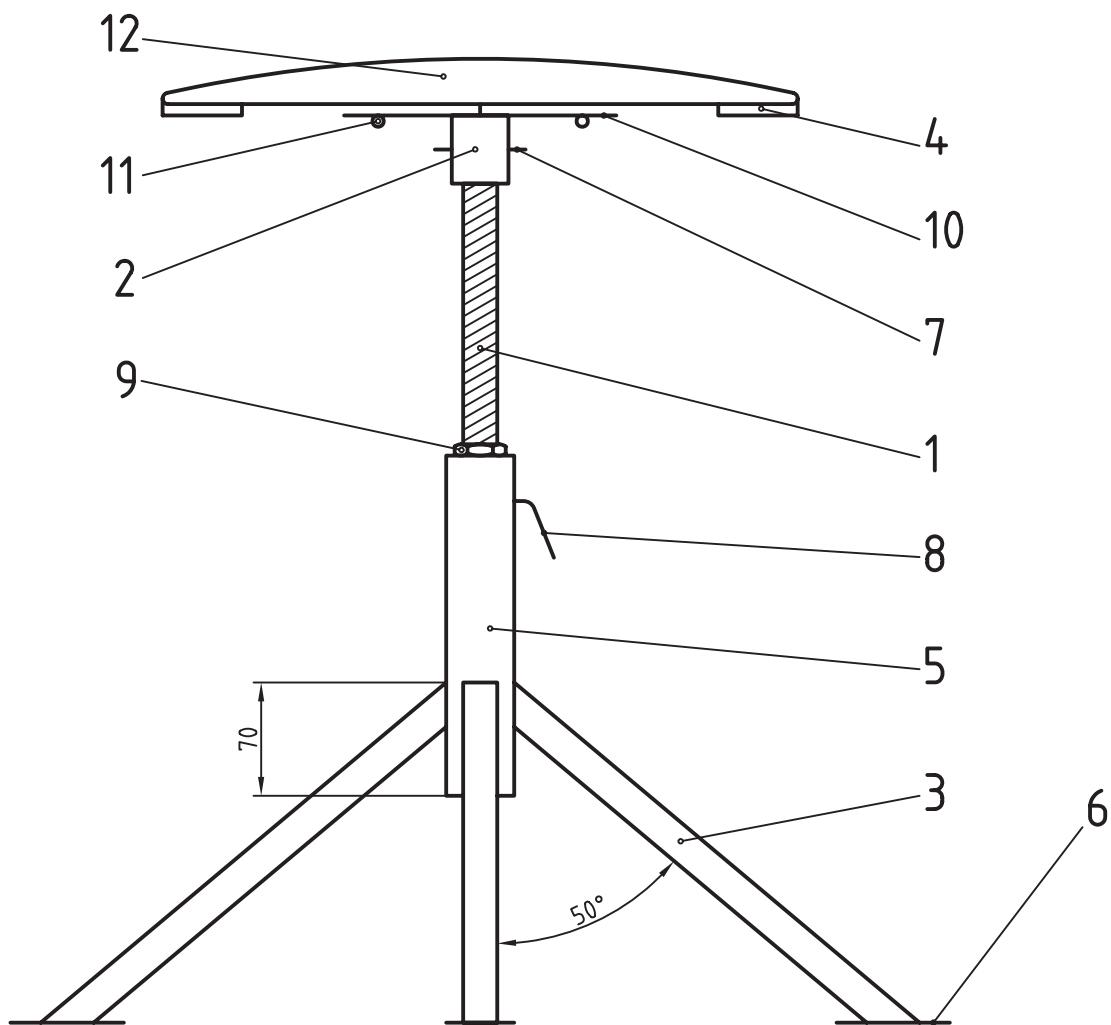
10

Sc.1:1

8 Sc.1:1

شکل ۱۲-۳۸

نام	مقیاس	مشخصات	جنس	تعداد	شماره قطعه
کفی صندلی	1: 5	ضخامت 20	تخته چندلا	1	4
پروفیل قوطی	1: 1	10×25	ST 37	4	3
قطعه واسطه	1: 1		ST 37	1	2
پیچ دنده ذوزنقه	1: 1	Tr 26×4	ST 37	1	1
لولة سیاه	1: 2	Ø 50	ST 37	1	5
تسمه	1: 1	25×5	ST 37	4	6
پین	1: 1	Ø 4×40	مفتول فولادی	1	7
مهره	1: 1	Tr 26×4	ST 37	1	9
صفحه واسطه	1: 2	ضخامت ۳ یا بیشتر	ST 37	1	10
پیچ خودرو		Ø 4×20	فولاد پیچ	3	11
روکش چرم یا نایلون		1: 1		1	12

رسیم : محمد کاظم الهم

بازیم : هادی کامکارفر

مؤسسه :

هندستان فنی کارآموز

شماره :

صندلی گردان

برای مطالعه

درجول ۱۲-۶ مواردی از کاربرد نشانه‌ها برای افزایش آگاهی داده شده است.

جدول ۱۲-۶

شکل حقيقی و توضیح	نقشه	
درز لاله‌ای، در نمای رو به رو و هم در نمای نیم‌رخ درز جوش دیده می‌شود.		نماد
درز گلویی در دو سمت به گونه‌ای انجام می‌شود که حالت قطری دارند. آنچه را که در نمای رو به رو نمی‌دید است می‌توان به دو حالت معرفی کرد.		
حفره جوش، سوراخ‌های ایجاد شده از جوش برخواهد شد.		
حفره جوش، سوراخ ایجاد شده از جوش برخواهد شد و نوار اضافی موقت در پشت آن قرار خواهد داشت و اگر لازم باشد که نوار دائم باشد فقط از حرف M استفاده خواهد شد.		
نقطه جوش، گام نقطه روی نقشه‌ها مشخص خواهد شد و در صورت نیاز قطر آن به علامت اضافه می‌شود مانند ضخامت درز گلویی و در همانجا		
درز تخت، در این حالت تمام پیشانی یا مقطع میله به صفحه جوش داده می‌شود مثل جوش اصطکاکی		
جوش لب به لب صفحه‌ای که در آن مقطع میله‌ها کاملاً جوش می‌خورند مثل جوش اصطکاکی یا مقاومتی ^۱		

۱- در جوش مقاومتی، دو سر میله به هم فشرده می‌شود و در همان حال یک شدت جریان الکتریکی قوی عبور می‌کند که باعث ذوب میله‌ها و جوش خوردن آن‌ها می‌شود. این روش برای جوش دادن حلقه‌های زنجیر خیلی خوب است.